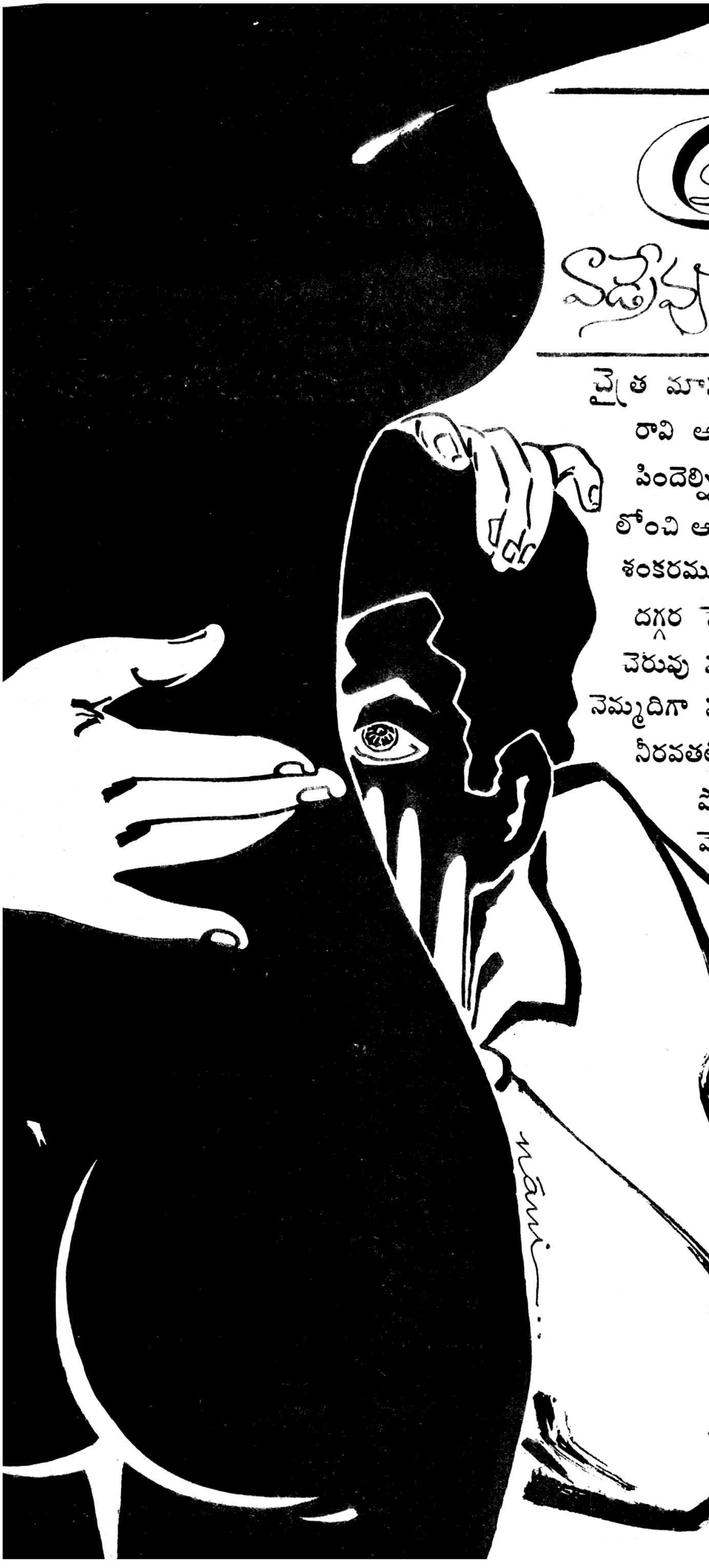

అనాచ్ఛాదిత

వాడ్రేవు చినవీరభద్రుడు

చైత్ర మాసపు తొలిజాముల ఎండ. పైని వేపాకులూ, రావి ఆకులూ గల గల్లాడుతొన్నాయి. చిలకలు వేప పిందెల్ని కొరికి పడేస్తున్నాయి, ఎక్కణ్నుంచో బంజర్ల లోంచి ఆవుల అరపులు విన్పిస్తున్నాయి. పక్కన టైలరు శంకరమూర్తి మిషను చప్పుడు. పంచాయితీ ఆఫీసు దగ్గర పెద్ద మనుషులు రాజకీయ చర్చల్లో వున్నారు. చెరువు నుంచి నీళ్ళు తెచ్చుకుంటున్న ఆడవాళ్ళు నెమ్మదిగా పలచబడుతున్నారు – ఆ మెత్తని గ్రామీణ నీరవతలో నెమ్మదిగా కరిగిపోతో కునుకులోకి జారి పోయాను, ఎంత సేపో తెలీదుగాని. "ఏమిటలా మొద్దులా. ఎంత లేపినా, ఎండకి కాక ఎత్తడం లేదూ, ఇప్పుడు నిద్రేమిటి?

రాత్రి ఎక్కడికేనా వెళ్ళారేమిటి విశేషం, కాస్త లేవండి, మంచం నీడలోకి లాగుతాను. ఒదులుగా అల్లిన జడ వెంపల మీంచి ముందుకు జారి వూగుతోంటే, ఎప్పటిలాంటి తేట నవ్వుతో తీయని అర్థంలేని ప్రశ్నలు కురిపిస్తూ పార్వతి. కళ్ళల్లో అలముకొంటోన్న మధ్యాహ్నపు అలసట. ఆ కోల పెదాల మీది ఆ నిర్మలమైన చిరునవ్వులో చిలిపితనమో, వేదనో తెలియని ఒక నీల ఛాయ. నీళ్ళు తేవడంవల్ల తడిసిన బుజాల రహస్యమయిన పలకరింపు. "లేవండి, లేవండి..." అంటూ కదిలి పోబోయింది, కాని ఆమె కొంగు అందు కున్నాను. "ఏమిటిది? పొద్దుటిపూటా, మీ అమ్మగారు యిప్పటికే రెండుసార్లు కబురు చేసారు. ఇక్కడికి రాలేదని చెప్పాను, మీ నాన్నగారు బహుశా వీధులన్నీ గాలిస్తున్నారేమో కూడాను, ఈ పడుకునేదేదో హాయిగా ఆ యింట్లో పరుపుల మీద..." మాట పూర్తి కానివ్వకుంటానే ఆ పెదాల్ని అరచేత్తో ఆపి "చాలు, ఇంకా హంసతూలికా తల్పాలవ లేదు..." – ఎక్కువ మాటాడేందుకు బద్ధకం – అట్లానే

మద్రాసు నగర వాస్తవ్యులైన తెలుగు వాణిజ్యవేత్తలు, పారిశ్రామికవేత్తలు ఏప్రిల్ పదకొండవ తేదీన స్థానిక సవేరా హోటల్లో కేంద్ర మంత్రి శ్రీ జలగం వెంగళరావును ఘనంగా సత్కరించిన సందర్భంలో శ్రీ పి.ఓబుల్‌రెడ్డి, శ్రీ వెంగళరావు, డాక్టర్ పి.సి.రెడ్డి

ముందుకు వంగి ఆమె మెత్తని పొట్ట మీద ముద్దుపెట్టుకున్నాను. ఎప్పుడెన్ని అభ్యంతరాలు చెప్పినా, అట్లా పొట్టమీద ముద్దుపెట్టుకున్నపుడు మాత్రం పార్వతిఏమీ మాట్లాడదు. నేను ఎప్పుడూ గమనించలేదుగాని, బహుశా ఆ క్షణాన ఆమె నిండయిన వివశత్వంలో నిశ్చల అయిపోతుంది కాబోలు. ఆ కళ్ళు అరమోడ్పుగా ఏదో దూరశాంత పుష్పం పైని వాలిన సీతాకోక చిలుకలల్లే నిలుస్తాయి కాబోలు. ఒక్క క్షణం. అంతే. ఇంతలో చంచలాలయి కదిలిపోతాయి. రద్దీ, రోడ్డు మీద బస్సుహోరన్లు, పక్కన టైలరు మిషను చప్పుడు, ఇంట్లో వాళ్ళ కదలికలు, చూపులు వుండండి, మీ అమ్మగారు వస్తున్నట్లున్నారు. పార్వతి వోణీ, జడా సవరించుకుని హడావిడిగా వెళ్ళిపోయింది, నాకు ఇంక పడుకోవాలనిపించలేదు, బయటికి వచ్చాను, ఇంటికి వెళ్ళాలనీలేదు, ఆకలిగా అనిపించక అలా దూరంగా పొలాలవైపు నడవడం మొదలుపెట్టాను, కాని, ఇంతలోనే వెనకనుంచి చప్పట్లు "చినబాబుగారూ, మిమ్మల్ని అయ్యగారు అర్జంటుగా రమ్మంటున్నారు" అంటూ. నాన్న పంచాయితీ సర్పంచ్ కావడం కాదుగానీ, ఆ రాతకోతలన్నీ నా చేత చేయిస్తుంటాడు, నేను సెలవుల్లో వచ్చిన నాలుగురోజులూ ఆ హడావిడి తప్పదు. 'ఒరే, యీ దస్తావేజు కాస్త రాసిపెట్టు' నేనింకా వాకిట్లో వుండగానే అరుగుమీంచి పిలిచాడు నాన్న. ఇంకా, అరుగుమీద, కరణంగారూ, సోమినాయుడూ, అప్పల నరసింహరాజూ, వెంకట్రామయ్యా వీళ్ళుకాక పాలేర్లూ, మందీ మార్బలమూను. అప్పల నరసింహరాజూ, వెంకట్రామయ్యా వీళ్ళు కాక పాలేర్లూ. మందీ మార్బలమూను. అప్పల నరసింహరాజు నన్ను చూస్తూనే "చినబాబుగారూ, మీ చేతుల్తో రాస్తే జయప్రదమవుతుందం డీ" అన్నాడు. పార్వతి తండ్రి అయినందువో, మరెందువల్లోగాని, అతన్ని చూస్తే కొద్దిగా ఇబ్బందిగా అనిపిస్తుంది. పేరుకి ఇంటి యజమానిగానీ, అతనెప్పుడూ ఇంటిని పట్టించుకున్న పాపాన పోలేదు, వ్యవసాయం సరేసరి. ఎప్పుడూ పేకాట, కోడి పందాలు, ఒక దాన్లోంచి మరొక దాన్లోకి, అక్కడ నష్టాన్ని ఇక్కడ పూడుస్తూ. కాని ఎప్పుడూ దాన్నుంచి బాగుపడ్డ వాడు మాత్రం కాదు, ఏళ్ళు గడుస్తున్న కొద్దీ ఒక్కో ఎకరమూ అమ్ముకొస్తున్నాడు.

దస్తావేజు రాయడం పూర్తి అయింది. రాజుగారి పొలాన్ని సోమినాయుడికి తనఖా దస్తావేజు. సోమినాయుడు తూర్పు కాపు. విజయనగరంలో రాజుగారి బంధువులకు తెలిసినవాడు. అతన్ని రాజుగారే కౌలుదారుగా తీసుకొచ్చాడు. మొదట్లో రాతకోతలేవీ వుండేవి కావు, రాజు అడితప్పదు. ఇప్పుడు సోమినాయుడు పెద్దకామందు అవుతున్నాడు. భయంకొద్దీనో, భక్తికొద్దీనో రాజుగారికి మాత్రమే కౌలు చేస్తున్నాడు. ఇందుకు సాక్షులు అని నాన్న, వెంకట్రామయ్యా సంతకాలు చేసారు. పౌరహిత్యంతోపాటు, వెంకట్రామయ్యకి, ఇలాంటి వ్యవహారాల్లోంచి కూడా కొంత ఆర్జన చేస్తూ వుంటాడు. దస్తూరీ అని నా సంతకం చేస్తుంటే రాజుగారు ఆ కాగితం మీద ఏభయి రూపాయల నోటు పెట్టాడు 'తీసుకోండి చినబాబుగారు, అంతకు మించి యివ్వలేకపోతున్నాను' అన్నాడు. నేను తలఎత్తకుండానే ఎందుకు రాజుగారు, నాలుగు వాక్యాలు రాయగలను కనుక రాసాను, ఇందులో ఘన కార్యమేముంది? మీరు మాత్రం రాసుకోలేరా? ఏదో నాన్నగారి మీద గౌరవం కొద్దీ వచ్చారు తప్ప, మీ దగ్గరే వుంచండి' అని ఒక్క క్షణం ఆగి 'అసలే అప్పు చేస్తున్నారు కూడాను" అన్నాను. రాజుగారు గంభీరంగా నవ్వాడు. ఆ నవ్వులో ఆయన పూర్వీకుల శౌర్యం, దర్పం, మార్గత్యాగం కదలాడేయి. ఇప్పుడిప్పుడే నెరుస్తున్న మీసంలోకి ఆ నవ్వు యింకిపోయేక "చిన బాబంటే నాకందుకే ఇష్టమండి సర్పంచ్‌గారూ, అంతా మీ పోలికే" అని "బాబూ, వుంచండి, మంచి పూట కలం కొనుక్కోండి" అన్నాడు ఇంతలో సోమినాయుడు 'చినబాబుగారు ఇంకా చదువేనా. ఇప్పట్లో పెళ్ళి చేస్తున్నారా నాన్నగారు?' ... ' చినబాబుగారు ఇంకా చదువేనా. ఇప్పట్లో పెన్నానికి పిలవరా?' అన్నాడు. నేను తలెత్తి అతన్ని చూసాను. అతని నల్లని దట్టమైన ముఖంలో శ్రమించి పైకి వచ్చేవాడి కఠోరత్వంతోపాటు, కుటిలత్వమూ, అమాయికతతో తెలియని కొంత అస్పష్టతా వుంది. మొహంలో చేరుకున్న ముడతల్లో అనుభవాలు నేర్పుతూన్న లౌక్యమూ కనిపిస్తుంది "ఏదీ, ఇంకా చదువులున్నాయట, అయినా వాడికి వయసే మాత్రమని" అన్నాడు నాన్న. ఆ వాక్యానికే అప్రయత్నంగా నవ్వుకున్నాను. సిగ్గుపడ్డాను కూడా. నాన్న కళ్ళకి ఇంకా చిన్నగానే వున్నానా? సినిమా వాల్‌పోస్టర్లతో మకిలిపెట్టిన పట్టణాల గోడలూ, రంగురంగుల అలంకారాల్తో తిరిగే కాలేజీ అమ్మాయిలూ గుర్తొస్తారు ఆ క్షణాన. ఎప్పుడో చివరిజాము రాత్రుల్లో-బాధించే అర్థంకాని వెలితి కూడా. వాళ్ల సంభాషణ కొత్తగా వూళ్ళోకి వచ్చిన సీడీవో సత్యనారాయణమూర్తి మీదకు మళ్ళింది. అతను అమలాపురానికి చెందిన బ్రాహ్మణ కుర్రాడు. ఇంకా పెళ్ళి కాలేదు. మొదట్లో అతనికి నాన్నే ఆశ్రయమిచ్చినా, ఇప్పుడు ఇద్దరికీ పడటం లేదు గావాల్ను, కాస్త పరుషంగానే అతని గురించి మాటాడుకుంటున్నారు. నేను అక్కణ్నుంచి లేచి బయటకు నడిచాను. నాలుగడుగులు వేసేటంతలో మధ్యాహ్నం బడికి వెళ్తూ ప్రకాశరావు కనిపించాడు. కావడానికి టీచరయిన, ప్రకాశరావు నాటకాల వాడి కిందే లెక్క. ఈ వూళ్ళో అతనికో జట్టుంది. వాళ్ళలో సుధాకరరావు పోస్టు మాస్టరు, రఘురామయ్య, మోజెస్, రంగనాథం రైసుమిల్లులో పనిచేస్తారు, చిట్టిబాబు టూరింగ్ టాకీస్‌లో మేనేజరు. దాదాపుగా మా అందరిదీ ఒకే వయస్సు, చిన్నపుడు కలిసి చదువుకున్న స్నేహం బదులు బదులుగా అలాగే వుండిపోయింది. అలా బడిదాకా రాకూడదూ" అంటూనే కబుర్లలోకి దిగిపోయాడు. కొత్త సీడీవో గురించే ఎక్కువ సేపు.అదీ ఇదీ చెప్పి ' అన్నట్టు. నీకో మ్యాప్ తెలుసా, మనవాడు బలేదాన్ని పట్టాడులే, రోజూ ఇదే కథ, మోత ఎత్తిపోతోంది వూరంతా. ఇంతకీ ఎవరో చెప్పు చూద్దాం' అని, నా జవాబు కోసం చూడకుండానే ' ఇంకెవరు నర్సింరాజు కూతురు పార్వతి' అన్నాడు. నేను ఒక్క క్షణం విభ్రాంత పడ్డాను, కానీ ఏమీ మాటాడలేకపోయాను "ఒకటి రెండుసార్లు ఇదే వాడి మకాంవైపు పోతూండగా జనం చూసారు. వాడికయితే నీతి లేదనుకో, దీనికి మాత్రం, ఆ నర్సింరాజుగాడికి ఎంతసేపూ కోడి పందాలే", నేను అతని మాటలు వినలేక వెనక్కి తిరిగాను " సాయంకాలం కలుస్తావా? బడి అయిపోయాక, మనవాళ్ళు కూడా కలుస్తారు" అన్నాడు. కాని నేను ఆ సాయంకాలమే ఆ వూరొదిలేసాను.

2

పార్వతి నాకన్నా అయిదారేళ్ళు పెద్దది, కాని ఆమె ఎందుకో నా కళ్ళముందే పెరిగి పెద్దయినట్లుంటుంది. ఆమె జీవితంలోని ముఖ్యమయిన దశలన్నీ నేను దగ్గరనుంచే చూసినట్లుంటుంది.

ఒదులు పరికిణీ ఒక్కటే వేసుకుని, చిన్నపుడు బళ్ళోకి వచ్చేస్తే 'ఏమమ్మా మహారాణీ ఇది మీ అంతఃపురమనుకున్నావా' అని హాస్యమాడించేవారు పంతులమ్మగారు. చిన్నిజడలూ, మెరుపుల తాటోందూ, అమాయికమయిన ఆ పసినేత్రాలూ- నాకు స్పష్టంగా గుర్తున్నాయి, అప్పుడు ఆ అమ్మాయి రాణీ గారి పిల్లలాగే వుండేది.

నేను యింటర్మీడియేటులోకి వచ్చేటప్పటికి పరిస్థితులు బాగా తారుమారయిపోయాయి. చితికిపోతున్న కుటుంబం మధ్య, కొత్త దశలోకి అడుగుపెడుతూ ఆ అమ్మాయి. కుటుంబాన్ని అంటిన దారిద్ర్యం యవ్వనం కమ్మిన ఆమె శరీర సౌష్టవాన్ని బాధించలేకపోయింది. గుండ్రనవుతున్న బుజాలూ, పసిమిరంగు పాదాలూ, ఎర్రని అరచేతులూ, లేత కరవీరపుష్పం లాంటి ఆ నోరు.. నేనూ అప్పుడే నవయవ్వనంలోకి ప్రవేశిస్తూన్నాను. నా శరీరంలోనూ ఏవో చిత్రమయిన మార్పులు, నరాల్లో పాకే బిగువు, కండరాల్లో వెచ్చదనం, రక్తంలో వురుకు. ఆడవాళ్ళు ఎదుటపడితే ఏదో కంపన, దగ్గర కూచుంటే గొంతు తడారిపోయేది. అట్లాంటి రోజుల్లో ఒకసారి---

ఆ అమ్మాయి మా అమ్మకి సాయపడటానికి యింటికి

వచ్చి ఆ పనీ యీ పని చేసి యిస్తే తీసుకునేది. ఆ రోజు అట్లానే ఏదో పనిలో వుంది. ఇంట్లో ఎవ్వరూ లేరు. నేను సాహసించి గుమ్మందాకా వెళ్ళాను. ఏదో దుస్సాహసం చెయ్యాలన్న తెగింపు. ఉద్రేకం, ఏం చెయ్యాలనో తెలీదు, ఏం చెయ్యగలనో తేలీదు. విశాల పృథ్వీ మైదానం మీద, నక్షత్రాలు సాక్షిగా తొలి స్త్రీ పురుషులు కలిసినపుడు వాళ్ళు ఒకళ్ళనొకళ్ళు ఎట్లా సమీపించి వుంటారు? కాని అవాళ ఆ యిరుకుగదుల్లో ఆ చీకటిలో దొంగతనంగా భయంభయంగా. శరీరంలోంచి ముందుకు తోస్తుంటే, ఏవో అభ్యంతరాలు వెనక్కి లాగుతోంటే నంగిరిగా, తెగింపుగా.. నేను మొట్ట మొదటగా ఒక స్త్రీని సమీపించిన దృశ్యం అది. తొలి మానవుడి నుంచి ఎంతదూరం ఒచ్చేసాం! ఆ అమ్మాయి ఓ కంట యిదంతా కనిపెడుతూనే వుందా? ఓ చెంప దీన్ని నిశ్శబ్దంగా ఆహ్వానిస్తూనే వుంది? కాని ఏమీ జరగనట్టే వుంది, తన పనిలో తాను. కాని ఆ క్షణాన, అట్లా ఆమెని కావలించుకున్నపుడు-లేత యవ్వన హస్తాల్లో లేత స్త్రీ దేహం, బిదరికం వొదుతోన్న ఆమె దుస్తుల్లోంచి మెరిసే రోజా రంగు అవయవాలు, దేహాల నుంచి ప్రసవిస్తోన్న వింత యవ్వన సుగంధం, పల్చగా ఆమె కనుబొమ్మల మీద పట్టిన చెమట, పురుష స్పర్శకి కందిపోతున్న చర్మం-నన్నామె నెమ్మదిగా పక్కకి తోస్తూ పెద్దవాడివయ్యావన్న మాట'' అంది. కాని, ఇప్పటికీ ఆ మాట, ఆ దృశ్యం, నిలవనీయని ఆ అనుభవం-ఇవేవో అర్థంకాని స్పందనల్తో చుట్టు ముదుతుంటాయి.

ఆ సన్నివేశంలో అంతకుమించి జరిగింతేమీ లేదు, అట్లాంటి అవకాశాలే అప్పుడూ అప్పుడూ వీలూ చాలూ దొరికినప్పుడల్లా కలుగుతుండేవి. గదిలో ఏ చీకటి మూలనో ఆమెని కావలించుకోవడం, మెత్తని ఆ దేహాన్ని నా అరచేతుల్తో బలంగానూ, మృదువుగానూ స్పర్శించడం, ఆమె పెదాల్ని అందివ్వకుండా తప్పుకుంటుంటే, ముద్దుకోసం బతిమి లాడటం--ఇంతలోనే ఎవరి అడుగుల చప్పుడో, ఏ అలికిడో మమ్మల్ని విడదీసెయ్యడం...కాని ఆ సన్నివేశాలన్నిట్లోనూ ఆ ఒక్కటి మాత్రం నన్ను చిరకాలం వెన్నాడుతుంది, నాలో, నా పరిమితుల్ని దాటి నన్ను మాత్రం కుదిపేసే ఏదో గొప్పశక్తి ఆ అనుభవంలో ఉంది కావున అన్పిస్తుంది. అవాళ నాలో మరీ వుధృతమైన కాంక్ష, ఎవరూ చూడకుండా ఆమెని స్నానాల గదిలోకి తీసుకుపోయాను, తలుపు మూసేసాను, నాలుగు గోడల మధ్యా ఎన్నడూ దొరకని అపూర్వ ఏకాంతం, కాని ఏం చెయ్యాలి? ముందు రవికె విప్పెయ్యమన్నాను, ఆమె మారాం చేస్తూనే, భయపడుతూనే రవికె హొత్తాలు విప్పి పక్కకు తొలగించింది. అప్పుడు నా కళ్ళముందు సాక్షాత్కరించిన ఆ నగ్న స్త్రీ వక్షాన్ని నేను ఎట్లా వర్ణించేది? పుష్టిగా, ఆరోగ్యంగా, ప్రేమగా, ధైర్యంగా, జీవంతో, శక్తితో, ఏదో దైవత్వంతో నా ముందు రెండు కుందేలు పిల్లల్లాంటి రొమ్ములు. ఆ రోజారంగు చర్మం లోంచి నీలిసిరలు పార దర్శక మవుతున్నాయి. కన్నార్పకుండా, నేనట్లా విశ్చేష్టు ణ్నయి వాటినట్లా చూస్తూ వుండిపోయాను. అవి రెండు పర్వత శిఖరాలయ్యుంటే వాటికి నా తలని మోదుకుని చచ్చిపోయుండే వాణ్ణి'' ' ఊ త్వరగా, ఎవరన్నా వస్తారు' అంటోంది పార్వతి. నాకు కళ్ళమ్మట నీళ్ళు తిరిగాయి. ఒంట్లో నిస్సత్తువ ఆవహించింది. ఆమె పైటని వాటి మీదుగా కప్పేసి ''పోదాం, పద'' అన్నాను.

పార్వతి అంటే నా దృష్టిలో ఒక ఆకృతి కన్పించేది, ఆ ఆకృతిని చూడగానే పార్వతి అని స్ఫురించేది. శరీరం లేని పార్వతి మాత్రం నా వూహకి అందేది కాదు. అలా ఎన్నోసార్లు ఆమెని నా చేతుల్లోకి లాక్కోడం, బలంగా ఎముకలు చిట్లపోయేలా కావలించుకోవడం-కాని ఇంతలో అది శరీరం అని స్ఫురించి, ఏదో అతిక్రమించలేని భారమయిన

హోచిమిన్ జైలుగీతాలు

తెనుగింపు ఆరుద్ర

15. గంజి సత్యం

దారి పక్కన పెద్ద తరు ఛాయలోన
పూరి గుడిసేయె బాట సారుల మహలు
అరుదెంచు అతిథికి సురచిక్కదచట
తెల్లన్ని ఉప్పుతో చల్లని గంజి
మాత్రమే దొరుకు నీ సత్రమ్ములోన.

16. నాలుగు రోజుల పయనం

తొలికోడి కూసింది, తెలవారలేదు
మెలమెల్లగా మంచు మలల శిఖరాలు
చుక్క కన్నెలతోడ ఎక్కు జాబిల్లి
బహుదూరమేగెడి బాటసారపుడె
పథము పట్టెను, శీతవాయువులతని
వదనమ్ముపై దొడ్డ కదనమ్ము చేసి
వెల్లనౌ తూరుపు వెలిగె అరుణిమతో
రేయిచీకటులెల్లరే పాడిపోయె
విశ్వమంతయు నిండె వెచ్చన్ని వెలుగు
పాంథుని యాత్మలో పవళించియున్న
కవి తాను తెలివొంది కన్నులు తెరిచె.

17. ఊడిన పన్నుకు వీడ్కోలు

నెచ్చెలీ గర్వివి నీవు కదు దృఢము
జిహ్వా మెత్తగా నిడుపుగా లేవు
ఇరువురము ఉమ్మడిగ ఎన్నెన్నిమార్లు
వగరుతీపుల నాస్వాదించినాము
నీవు పడమరకు నేను తూర్పునకు
ఏగవలె! ఏగవలె ఇపుడేగవలయు.

విషయం తోచి నిస్పృహగా జారిపోయేవాణ్ణి. తిరిగి కాలేజికి వెళ్ళాక, ఎన్నో ఒంటరి రాత్రులు తిరిగితిరిగి ఆ దృశ్యాలే నా కళ్ళముందు కదిలేవి. 'అవాళ అలాచేసివుంటే బాగుణ్ణు'- అంతదాకా అయ్యిందికదా, ఆ తర్వాత.. - ఇలా అసంపూర్తి జ్ఞాపకాల్ని కలల్తోనూ, కల్పనల్తోనూ రకరకాలుగా పూరించే వాణ్ణి. కాని ఆ పూరణల వెనుకా, అన్ని ప్రయత్నాల వెనుకా ఒక శూన్యం, దాటరాని నిశ్శబ్దం.

3

నేను మళ్ళీసారి వచ్చేటప్పటికి వర్షాలు. కాలు కదపనివ్వని ముసురు చిత్తడి. నాన్న కబురుచెయ్యడం వల్ల రావాల్సి వచ్చింది. పార్టీ గొడవల్లో పెద్ద తగాదాలు అయ్యాయట. ఊరు పరిస్థితి బావులేదు. లాయరుని కలిసి కొన్ని విషయాలు మాట్లాడాలని నాకు కబురంపాడు.

వచ్చిన రెండురోజులదాకా బయటికి కదల్లేదు. రెండో నాడు సాయంకాలం కాస్త తెరిపిచ్చాక- బయటపడి ఎటు వెళ్ళడానికీ తోచక శంకరమూర్తి షాపుకి వెళ్ళాను. అక్కడ ప్రకాశరావు బట్టంతా ఉంది. నన్ను చూస్తూనే సాదరంగా పిలిచారు. శంకరమూర్తి భార్య కుర్చీ వేసింది. 'బావున్నారా, తమ్ముడు గారూ' అంటూ టీ ఇచ్చింది. ఆమెని చూస్తే జాలిగా అన్పిస్తుంది. శంకరమూర్తి ఆవిణ్ని నానాహింసలు పెడతాడని విన్నందువల్ల కాబోలు. ''ఏంటి గురూ, ఇంట్లో కూచుండిపోయావు. నేనే వద్దామనుకున్నాను గానీ, మీ నాన్నకు జడిసి రాలేదు'' అన్నాడు మోగిసు. అతను ఎగస్పార్టీ. ''ఊళ్ళో గొడవలుగా వున్నాయట'', ఎందుకు? అనడిగాను. ''గొడవలంటే- గొడవలనీ అనలేం, పంచాద్రి నాయుడు పొలాన్ని చెవిటి పుల్లయ్య కవులు చేస్తున్నాడు. ఇప్పటి మాటా, పదేళ్ళనుంచి. ఇప్పుడేమో, వాడికి కాకుండా నాయుడు కొత్తగా ఒచ్చాడే వీడీవో, ఆడు రికమెండు చేసాడని వెంకట్రామయ్యకి ఇచ్చేసాడు, మరి ఎరువూలూ, గింజలూ, బాంకులోన్లూ అన్ని రకాలుగానూ సాయం దొరుగుతుందని.' ఈ చెవిటిపుల్లయ్యగాడు వీధిన పడ్డాడు, ఇదేం న్యాయమని తీర్పు తీర్చమంటే మీనాన్న ఆ సత్యంగాడివైపు నిలబడ్డాడు. వూళ్ళో వాణ్ణి కాదని పైవూరు వాణ్ని సర్పంచ్ బలపర్చడ మేమిటి? నాయుళ్ళందరికీ మంటగా వుంది. అందుకు వెంకట్రామయ్య మనుషుల్ని పొలంలో అడుగుపెట్టనివ్వలేదు. ఇక చెప్పేదేముంది? కొట్లాటలూ, పోలీసులూ, ఆపైన పంచనామాలు, జరిమానాలూనూ.. చాలా పెద్ద గొడవే, ఆసక్తిగా చెప్పాడు మోజెస్. నాకు విషయం అర్థమయింది. కాని నాన్న వాడి పక్షాన ఎందుకు నిలబడ్డాడో అర్థం కాలేదు. 'ఏమయినా ఆ సత్యంగాడు మితిమీరి పోతున్నాడు, ఓ పట్టుపడదాం రండిరా అంటే ఎవళ్ళూ కదలరు''. చిట్టిబాబు మాటల్లో జులాయితనపు కసి. అతనికి ఏ బరువులూ లేవు. కాని సుధాకరరావుకి పెళ్ళి కావాల్సిన చెల్లెలు వుంది. తక్కిన వాళ్ళకి తగాదాల్లోకి దిగితే పొట్ట గడవదు. 'చూడు చిట్టి బాబూ, గొడవల్తో అయ్యేదేమిటి? అయినా వాణ్నెవణ్నో ఏదో చెయ్యడానికి ఇంతమంది కావాలా? ఒదిలెయ్యండి ఆ గొడవ'' అన్నాను, శంకరమూర్తి కలగజేసుకుని ''నీకు తెలీదు చిన్న బాబూ, మొన్నగాక మొన్నవాడు నర్సింరాజు కూతుర్ని చంపబోయినంత పనిచేసాడు. ఈ మదపిచ్చిదానికి బుద్ధి లేక పోయిందిగాని, లేకపోతే, ఆ దెబ్బ తోటే వాణ్ణి జైలుకు తోసేద్దుం'' అన్నాడు. ఆ మాటలు నన్ను కలతపెట్టాయి. నేను అడక్కుండానే రఘురామయ్య వివరాలు చెప్పాడు.''అది కాదులే, జరిగిందేమంటే అది కొంతకాలం పాటు వాడితో తిరిగింది. వాడికి దీనిమీద అనుమానం. అది పట్టలేక నువ్వెవడివి, నాకేమన్నా మొగుడివా అని తిట్టి పొమ్మందిట. వాడు కోపం పట్టలేక నాలుగు దెబ్బలేసాట్ట. అదీ గొడవ. ఇప్పుడు ముసిలి వెంకటరామయ్య మరి దప్పాలు కొట్ట కుంటు

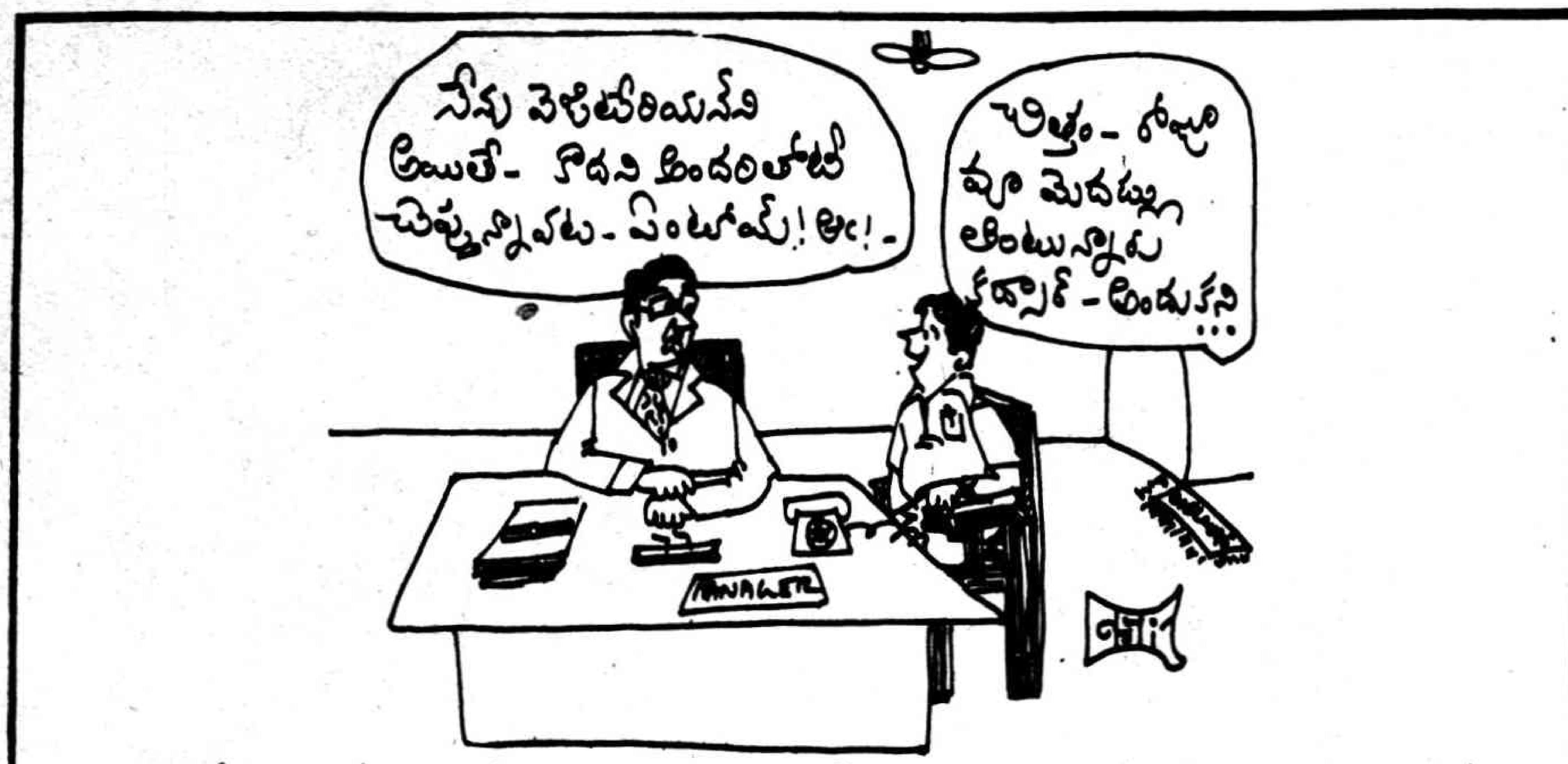

న్యూజెర్సీ తెలుగు కళాసమితి ఆధ్వర్యాన ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వార పత్రిక నిర్వహించిన పోటీలో రు.50 గెలుచుకున్న కార్టూను

న్నాడో, నిజమో తెలీదుగాని... నాకు నిస్త్రాణ వచ్చేసింది. 'ఒద్దులే, రామయ్యా, ఇంకేమన్నా మాటాడు కుందాం' అంటుంటే "మన వాడికి వినడానికి బాధగా వున్నట్టుంది, ఒదిలేరా మనవాడికి మంచి ఫ్రెండు కూడా న" ప్రకాశరావు మాటల్లో వ్యంగ్యం గుచ్చుకుంది. నాకు ఒక్కసారిగా అక్కడందరిమీదా రోత పుట్టింది. కోప మొచ్చింది కూడా.'ప్రకాశరావు, నిజానికీ, పుకారుకీ మధ్య తేడా తెలియని వాణ్ణే కానులే' అన్నాను. "లేదు బాబూ, నిజమే బాబూ" శంకరమూర్తి నణుగుతున్నాడు "పందెం కాస్తావా" మొజెను పట్టుబడ్డాడు "నీ కళ్ళ ముందే మేం. దాన్ని పిలిచి.." ఆ రోజు వాళ్ళు అంతపనీ చేసి చూపించారు.. నేను అక్కడ నిల్చోలేకపోయాను, ఆ సన్నని జల్లులో, ఆ బురద లోనే వూరికి దూరంగా వెళ్ళిపోవాలనిపించింది. అట్లా పిచ్చిగానూ, అయోమయంగానూ నడుస్తున్న నన్ను పలక రింపుగా ఆపి సత్యనారాయణమూర్తి! ఆ క్షణంలో అతను చాలా వూరటగా అనిపించాడు. "ఏమిటేది, ఇలా వున్నారు" అన్నాడు. ఏం వేదంలో వెళ్ళిపోబోయాను, కాని అగి జరిగింది చెప్పాను. నేనతన్ని అదే మొదటిసారి కలవడం అన్న విషయం కూడా మర్చిపోయాను. అతను నీరసంగా నవ్వాడు. కొద్దిగా ముదురుతున్న మొహం, తీక్షణమయిన చూపు, ఒంకీలు తిరిగిన జుత్తు, వక్రంగా నవ్వుతో "దాని సంగతా, ఒదిలెయ్యండి. దాన్ని పెళ్ళిచేసుకుంటానన్నాను, పూజితం వుండొద్దూ, మీరెందుకు వర్రీపడటం, ఇంటికెళ్ళిపోండి, వాన పెద్దదయ్యేట్టుంది" అని నాలుగ్గు అడుగులు వేసి "మీకో రహస్యం తెలుసా? దాన్ని మొట్టమొదట చెరిచిన వాడు మీ ఫ్రెండు ప్రకాశరావే, ఇంటికి పాఠాలు చెప్పించు కోడానికి వస్తే మనవాడు పక్కలోకి లాక్కున్నాడు. అదే చెప్పింది నాకు. దాన్నసలు షూట్ చేసి పారెయ్యాలనిపించింది.. అవునూ, ఇట్లాంటి మదపిచ్చి వాళ్ళని ఇంగ్లీషులో ఏదో అంటారని విన్నాను. ఏమిటది?" అన్నాడు. 'నింఫోమానియాక్' అని అనబోయి 'ఏమో, నాకూ తెలీదు' అన్నాను. ఆ పదాన్ని అతనికి ఎవరూ చెప్పకుండా వుంటే బాగుణ్ణనుకున్నాను.

ఆ రాత్రి పెద్దవాన లోకాన్ని వేళ్ళతో పెకలిస్తున్నట్టు కురిసింది. దబదబమని బయట ఎవరో తలుపులు బాదుతున్నట్టు వానకురుస్తోంటే గదిలో ఒక్కణ్ణీ నిద్రపట్టక అప్రిమితంగా గోడల్ని వున్న దేవుళ్ల పటాలని, మా బంధువుల, పూర్వీకుల ఫోటోల్ని చూస్తూ అటూ యిటూ దొర్లాను. బయట వురుములు, మెరుపులు, మెరిసినప్పుడల్లా, ప్రపంచం కాంతిమంతం అవుతోంది కాబోలు, కాని ఎవరి కోసం, ఏం ప్రయోజనం? ఎవరో దేవుడు టార్చిలైటు వేసుకుంటూ మురికిపట్టిన గదిని మరీమరీ కడుగుతున్నట్టు వాన.

నా గదిలో నా శయ్యమీద ఒక అస్పష్ట ఆకృతిగా పార్వతి కూర్చున్నట్టు అనిపించింది. కాని నేను ఆ ఆకృతిని చూసి భయపడటం లేదు, ఆ ఆకృతే నన్నుచూసి భయపడుతోంది. ఇంకా మానవ ముఖాకృతుల్ని చూసి తట్టుకోగలగడం అలవాటు కానట్టుగా. ఆ ఆకృతి నన్ను ఏదో ప్రశ్నించడానికి

తపాల్ మూలముగా చిత్రకళ!

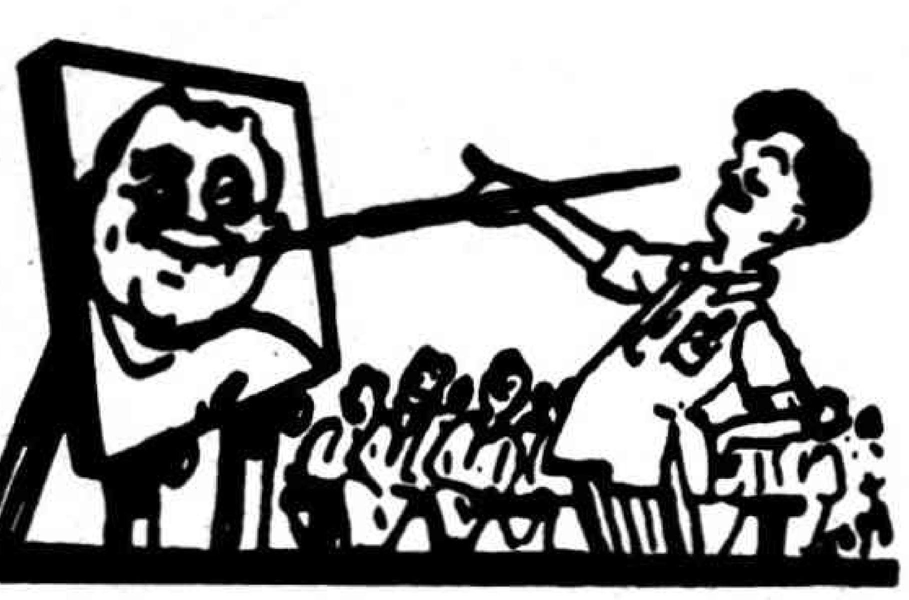

బొమ్మలు చిత్రించుటకును
వర్ణ చిత్రములు చిత్రించు కళను అభ్యసింపవలెనా
28 సం॥లుగా మీ అభిమానానికి, శక్తి చాతుర్యానికి
పేరు ప్రసిద్ధి చెందిన "చందును విద్యాలయ"
నుండి తపాల్ మూలముగా తమిళము, ఇంగ్లీషు, మలయాళము, తెలుగు, హిందీ బాషలలో
యింటి నుండే మీరు చిత్రములు వేయు సామర్ధ్యం, నేర్పు చక్కగా అభ్యసించగలరు.

వివరములకు 90 పైసల స్టాంపుతోపాటు అప్లికేషన్ పంపవలసినది.

విలాసం : చందును చిత్ర విద్యాలయ
C/o చిత్రకొళను (J), 179 సింగన్న వీధి, చింతాద్రిపేట, మద్రాసు-2.

న్యూజెర్సీ తెలుగు కళాసమితి ఆధ్వర్యాన ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వార పత్రిక నిర్వహించిన పోటీలో
రు.50 గెలుచుకున్న కార్టూను

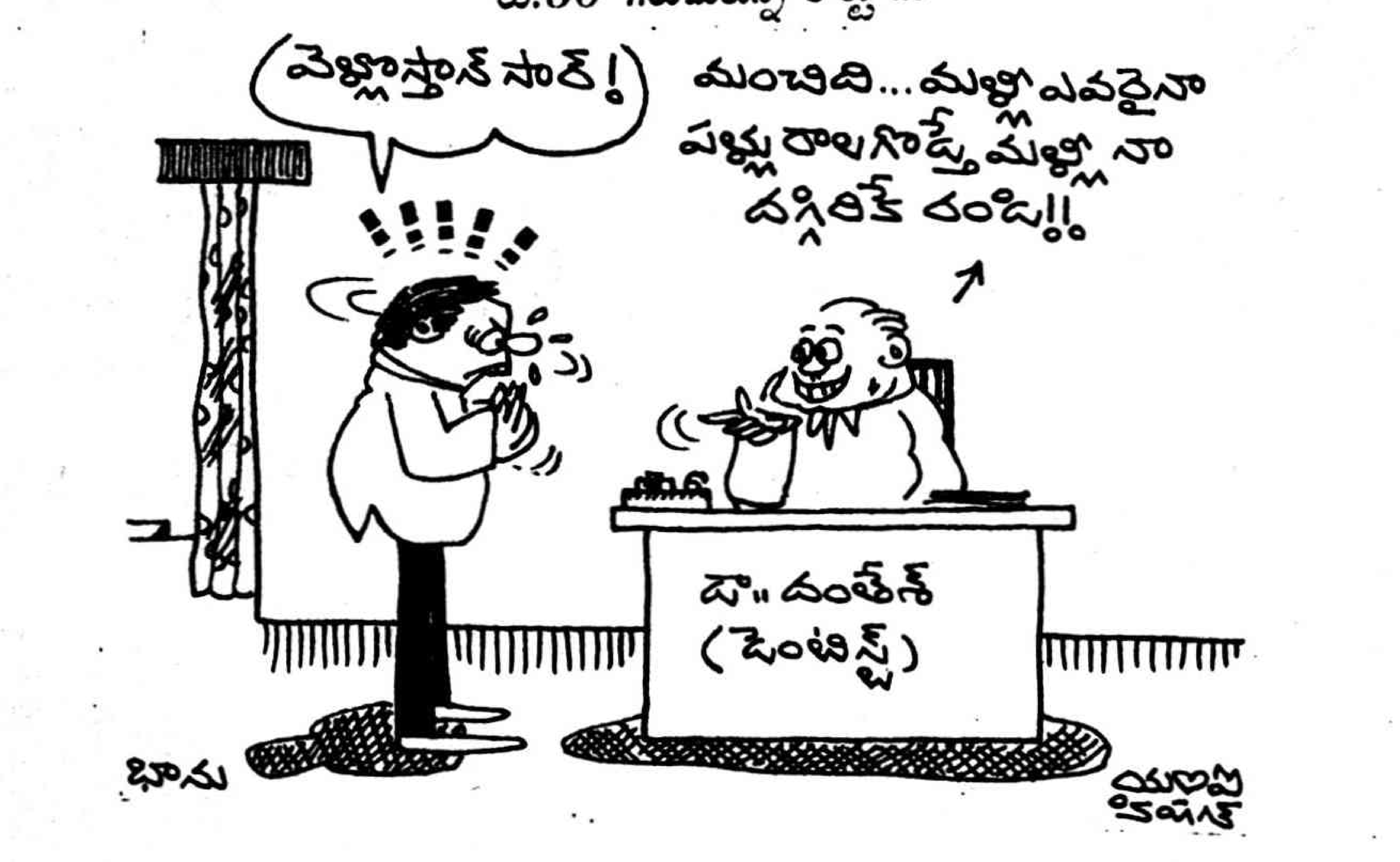

ప్రయత్నిస్తూ ఆగిపోతూ వుంది. ఆమె అలా ప్రయత్నించి నపుడల్లా నాలో కొత్త ప్రకంపనలు. కాని మధ్యలో వాత్స ల్యంతో 'పెద్దవాడివయ్యావన్న మాట' అని నెమ్మదిగా జుత్తు దువ్వుతూ అన్నట్లు అనిపించి అరచేతుల్తో ముఖాన్ని కప్పు కున్నాను. ఎన్నిసార్లు ఆ దేహాన్ని యీ అరచేతుల్తో తడిమాను. ఒళ్ళంతా వేడి చిమ్ముతోంటే, అవయవాలు కెరటాల్లా ఎగిసిపడతోంటే- ఏదో అశక్తతతో ఎన్నోసార్లు స్థాణువుగా వుండిపోయాను. దాటలేనిదీ, తెరవకూడనిదీ, చేయకూడ నిదీ నిజంగా

ఏదన్నా వుందా? అది శరీరంతో మాత్రమే సాధ్యమవు తుందా? నాకు తెలియంది ఆ అమ్మాయికి తెలిసిందా? తెలుసుకోవడానికి మనిషి చెల్లించాల్సిన మూల్యం విషాద కరమా? లేక ఆ తెలుసుకోవడమే విషాదకరమా? ఆమె మెత్తని పొట్టమీద ముద్దుపెట్టుకోవడం, అవాళ, స్నానాలగది లో దృశ్యం... ఏవేవో నాలో కదులుతున్నాయి. కళ్ళు తెరిచాను. ఆ ఆకృతి తన పొట్టను చూపిస్తూ ఏదో చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తోంది. ముద్దుపెట్టుకొమ్మని మాత్రం కాదు. నాకు ఆక్షణంలో ఆ ఆకృతిని పూర్తి నగ్నంగా చూడాలనిపించింది. కాని తట్టుకోగలనా? ఆ ఆకృతి సగం భ్రమ, సగం వాస్తవం. సత్యనారాయణమూర్తి ఎంత దుర్మార్గుడు. నాన్న అతన్నెం దుకు సపోర్టు చేస్తాడో? అతనికి సమితి ప్రెసిడెంటు దగ్గర వున్న పలుకుబడి కేనా? నాన్న అప్పుడప్పుడు పార్వతితో వేళాకోళాలు ఆడుతుండేవాడు. ఆ క్షణాన నాకు ఎవరితోనో లేచిపోయిన మా దూరపుబంధువు మందరమ్మ గుర్తొచ్చింది. అందరూ అమ్మతో సహా ఆమెను తిట్టనివాళ్ళు లేరు. నాన్నమాత్రం ఎప్పుడూ ఆమె గురించి ఒక్కమాట కూడా అనలేదు. నర్సింరాజు వాళ్ళ నాన్నకి ఉంపుడుగత్తె వల్ల కలిగాడట. ఈ రహస్యాన్ని నాన్న ఎందుకు అంతలా గుర్తు పెట్టుకున్నాడు?

బయట పెళపెళ వాన. ఏదో మగతగా కల, కలత నిదుర. నర్సింరాజు సోమినాయుడు పెళ్ళాన్ని అమెరికా తీసుకు పోయినట్టు, సత్యనారాయణ మూర్తిని మోజెస్ షూట్ చేసినట్టు, ప్రకాశరావు సర్పంచ్ అయినట్టు, నాన్న?!

4

రెండు మూడేళ్ళ తరువాత. అప్పటికి నా యింజనీరింగ్ స్టడీస్ పూర్తి అయిపోయాయి. కాంట్రాక్టులు మొదలు పెట్టాను. నాన్న ఎమ్మెల్యే అయ్యాడు. పనిమీద వూరికి వచ్చాను. పండగముందు. ఊరు ఈ కాస్తలోనే బాగా పెరిగిపోయింది. మరొక సినిమా హాలు, చిన్న పెద్ద తామర తంపరగా షాపులు, జూనియర్ కాలేజీ, పంచదార ఫేక్టరీ. మనుషుల్లో ఇదివరకటి తీరికతనం లేదు. కొత్త వ్యాపకత్వాలు. మునుపటి కన్నా పెరిగిన నాణేల గలగల.

శీతాకాలపు చివరి దినాలు. మధ్యాహ్నం తీరిగ్గా పడక కుర్చీలో నాలి పేపరు చదువుతుండగా ఓ నోణిపిల్ల ఇంట్లోకి దూసుకొస్తూ "బాగున్నారా" అంటే మొదట గుర్తుపట్టలేక పోయాను. పార్వతి చెల్లెలు దుర్గ. " మా అక్క అత్తారింటి నుంచి వచ్చింది. పండుగయ్యేదాకా ఇక్కడే వుంటుంది, మీరొచ్చారని చెబుతాను మరి". అంది.

పార్వతికి పెళ్ళయిందా? ఆశ్చర్యపోయాను. అమ్మనడిగితే చెప్పింది. "చాలా వైభవంగా జరిగింది పెళ్ళి. నర్సింరాజుగారు అసలు పిల్ల పెళ్ళి చేస్తాడని అనుకున్నామా? ఎంత గొప్పగా చేశాడని. వూరు వూరంతా కదిలివచ్చింది పెళ్ళికి. వెన్నెట్లో. ఆ మాటలంటున్నప్పుడు ఆమె కన్నుల్లో వింత వెలుగు. "పాపం ఆ పిల్లని ఊరంతా ఆడిపోసుకున్నారు. అన్నెం పున్నెం ఎరుగని పసిదాన్ని పట్టుకుని నానామాటలు అన్నారు. నిజానిజాలు దేవునికి తెలియవా?" అమ్మని పరిశీలనగా చూశాను. ఆవిడ పాపిట తెల్లబడుతోంది. ఆమె మాటలను బట్టి ఆమెకి ఏమీ తెలియదని అనుకోవాలో, లేక నిజంగా తెలిస్తే ఆమెకి మాత్రమే తెలుసుననుకోవాలో. "అత చేస్తుంటాడు?" "అతను బాగా దిగువదేశంలో ఎక్కడో... వాళ్ళ వూరు, మిల్లులో పనిట. రాజులే. నేను పెళ్ళిలో చూశాను కదా! కనుముక్కు తీరు బాగానేవుంది. బుద్ధి మంతుడే" అంది. నాలోనేను అనుకుంటున్నట్టుగా అన్నాను. "పోన్లే, ఇన్నాళ్ళకు సుఖపడిందన్నమాట" అని లేవబోతుంటే

"ఏం సుఖమో ఏమోలే వెర్రిపిల్ల, పెళ్ళి ఆరునెలలు కాలేదు, ఏ రాత్రివేళ ఏమయిందో గాని దెయ్యం పట్టిందట. అంతా ఒంట్లోనుంచి ఊడ్చేసిందనుకో. చిక్కిపోయింది. నాల్రోజులు గాలి మారుతుందని ఇటు వచ్చింది"అని కాసేపాగి, అనాలా, వద్దా అన్నట్టుగా నెమ్మదిగా "అదేమిటోరా వచ్చి అప్పుడే రెణ్ణెల్లు అవుతోందా, అల్లుడొక్కసారీ రాలేదురా, నాకు తెలియకడుగుతాను, వాళ్ళకి సెలవులుండవా?" అంది.

నాకు పార్వతిని చూడాలని ప్రబలంగా అనిపించింది. వాళ్ళింటికి వెళ్ళగానే ముందు ఆశ్చర్యపోయాను. పుష్య మాసపు సంధ్యవేళ. వాకిట్లో నులకమంచం వాల్చి ఓ మాసిన దుప్పటి పరిచింది. ఆ ఇంట్లో పండుగ రాబోతున్న కళ ఏమీలేదు. వెల్ల వెయ్యక మాసిన గోడలు, అటూ ఇటూ గలీజుగా తిరుగుతున్న కోళ్ళూ, అరుగుమీద వగరుస్తున్న కుక్క.. చూపుల్ని పార్వతిమీదకి మరల్చాను. ఆమె నేను చూసిన ముసలివాళ్ళందరిలోకి ముసలిదానిలా వుంది. ఏ శరీరాన్నయితే ఆమెనుంచి వేరుగా ఊహించలేకపోయేవాడినో, ఆ శరీరం ఇలా పరిణమిస్తుందని ఎన్నడూ ఊహించలేదు. "బాగున్నారా చినబాబూ" వాడిన పెదాలపైని మరింత నీలవర్ణపు జీవంలేని చిరునవ్వు. చిన్నపుడు వాళ్ళ నాన్నగారి చొక్కాలు లూజుగా తొడుక్కుని, ఇంకా ఎదిగీ ఎదగని రొమ్ముల అస్పష్ట రేఖాకృతితో కన్పించిన పార్వతికీ, ఈ పార్వతికీ మధ్య ఎంత తేడా. కానీ ఆ పలకరింపులో మాత్రం ఏ తేడా లేదు. అప్పుడూ ఇప్పుడూ ఒకే మార్దవం. అప్పుడు ఊహలు చప్పుడయితే, ఇప్పుడు గడచిన దినాలు మూల్గు తున్నాయి. ఏదో ప్రేతం ఆవహించినట్టే వుందామె. మాటల మధ్యనే లోపల నుంచి పళ్ళెంలో పెట్టి పాకుండలు తెచ్చి పెట్టింది. "ఏమిటి గోడలకు వెల్ల వేయించినట్టు లేదు" అన్నాను. ఆ మాటకు ఆమె తల్లి శోకపడింది. బహుశా ఒక బయటివాడు ఆ ఇంటికొచ్చి అంత ఆత్మీయతగా పలకరిం చడం అదే మొదటిసారేమో! "ఏం చెప్పను బాబూ! ఆయనకు ఇల్లు పట్టదు. ఉన్న పొలమంతా సోమినాయుడి చేతిలో పెట్టేశారు. వాడు నిరుటిదాకా ఎంతో కొంత ఇచ్చేవాడు. ఈ ఏడు అదీ మానేశాడు. పండగ్గదా, ఈయనకు కోడి పందేలు. ఇదిగో, దీని సంగతి చూస్తే ఇలావుంది, నాకేమో పొద్దల్లా సుగర్ ఫేక్టరీలోనే గడిచిపోతోంది. ముసలి దాన్నయిపోతున్నాను, నేను మాత్రం ఎంతకాలం తాపత్రయ పడగలను?" నేను ఆవిడను తలెత్తి చూడలేకపోయాను. ఆమె బాల్యం గొప్ప వైభవంగా గడిచిందని పార్వతి చెప్పే... "మీ చదువులు పూర్తయిపోయాయా?" పార్వతి అడు... తూనే పళ్ళెంలో అరిసెలు వెయ్యబోతోంది. "అమ్మో అన్ని తినలేను" అంటూ ఆమె చేతిని పట్టుకుని ఆపేస్తుంటే - మళ్ళీ ఆ స్పర్శ. ఎన్నాళ్ళ తర్వాతనో. ఆ క్షణాన స్పష్టంగా చెప్పలేను కాని, నాకు ఆ బంధాలనుంచి, పరిమితుల నుంచి విముక్తిచెందినట్టనిపించింది. నా శరీరం నుంచి బయటపడి,

కురుమద్దాలి విజయలక్ష్మి నవల పెట్టె తీసి చూడు త్వరలో ప్రారంభం

ఏదో పదిలంగా నిలబడే ఒకేఒక మహత్తరక్షణాన జీవించినట్టు. కానీ ఆ వెంటనే భయమూ, దిగులూ కమ్మేశాయి. ఆ చేతిని చూశాను. నల్లగా ఒడిలిపోయిన చర్మం, ఆ రిస్టుని ఒక నాసిరకం వాచి. "టైమెంతయింది?" అన్నేను. "అది తిరగడం మానేసింది లెండి, ఊరికే ఇలా వుంచాను" అంది. ఇక ఏమీ మాటలు కనిపించలేదు. ఏమిటిలా చిక్కిపోయావు పార్వతీ? అనో, 'మీ ఆయన నిన్ను బాగా చూస్తాడా?' అనో ఏవేవో అడగాలని ఉంది కాని, నిజంగా ఏమని అడగగలను? మొట్టమొదటిసారిగా పార్వతి రెండు పార్వతులుగా కనిపించింది నాకు. ఒడిలిపోయిన శరీరంతో, రోగంతో, బీదరికంతో మగ్గుతున్న పార్వతి.ఆ పార్వతిమీద నేను జాలిచూపించగలను, సాయం చెయ్యగలను.."అన్నట్టు మీరుచూసిచెప్పండి, డాక్టర్ చీటీ ఇచ్చాడు. ఆ మందులు ఎక్కడ దొరుకుతాయో చెప్పండి" అంటూ బాగా నలిగిపోయిన ఒక ప్రిస్క్రిప్షన్ తీసుకువచ్చింది. దాన్ని బహుశా రోజూ విప్పి చూసుకుని మళ్లీ లోపల దాస్తోంది కాబోలు. అది వాళ్ళ అత్తారి ఊరిలో ఎవరో లోకల్ ప్రాక్టీషనర్ ఇచ్చింది. నాకున్న పరిజ్ఞానంతో నేను అర్థం చేసుకోగలిగినదాన్ని బట్టి ఆ అమ్మాయికి వున్న రోగమేమిటో తెలుసుకోగలను. తలెత్తి చూస్తే, అంతదాకా ఆసక్తిగా నన్నే చూస్తున్న కళ్ళని ఎటో తిప్పింది. ఆమెకు కూడా తెలుసా? "ఇవి అజీర్తికోసం రాసిన మందులు, ఇంత ఇండైజేషన్ ఎందుకొచ్చింది?" అని అడిగాను. అజీర్తి అంటే చినబాబూ! వేళకి తిండి, నిద్ర వుండవండీ అక్కడ. ఆయనకేమో షిఫ్టు డ్యూటీలు. అన్నం వేడిగా వుంటే సయించదాయనకి. నేను ఆయనకోసం ఆగడంలో, అరుగుదల పూర్తిగా చెడిపోయింది. అని పార్వతి చెప్తూవుంటే

> **అలంకారం**
>
> మానుకైనా మనిషికైనా
> అలంకారం
> చిగురో పొగరో
>
> **కవీ!**
>
> కవీ ఆత్మహత్య చేసుకో
> నీ కవిత్వం
> నిట్టూర్పుల సమాధి కట్టుకుంది.
>
> —డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి

"పైగా బండెడు చాకిరీ బాబూ, కట్నం తేలేదని వాళ్ళ అత్తగారు ఒకటే సాధిస్తుంది దీన్ని" వాళ్ళమ్మ అందుకుంది. నేను ఏం మాట్లాడగలను? గొంతు పెగుల్చుకుని "ఎలాగో ఒకలా సర్దుకుపోవాలి" అంటుంటే చలిగాలి లాగా పార్వతి కళ్ళల్లో హిస్టీరిక్ చిరునవ్వు. మంచురాత్రుల ఒణుకు. ఎక్కడో తళతళల మెరుపులు. ఉరుముతూ ఫెళఫెళా వాన. ఏదో ఆకృతి నగరుస్తూ నన్ను వాటేసుకుంటూంది... ఈ ప్రిస్క్రిప్షన్ ఏ మందులషాపు వాడికన్నా అర్థమవుతుంది. నాకెందుకు చూపించిందని? - నేను పర్సు తీసి యాభై రూపాయలు లెక్కపెట్టి 'అన్నట్టు పార్వతీ, మర్చిపోయాను. ఒకసారి మీ నాన్నగారి దగ్గర యాభై రూపాయలు అప్పు తీసుకున్నాను. ఎప్పటికప్పుడు ఇద్దామనుకుంటూనే మరిచి పోతున్నాను. వుంచగలవా? అన్నాను. ఆమె చీర కొంగు బుజాలచుట్టూ లాక్కుంటూ, చేతుల్ని చెంపలకాన్చుకుని "మా నాన్నగారి డబ్బులు మా నాన్నగారికే ఇవ్వండి" అంది. నాకేమనాలో తోచలేదు. నా దుస్తులూ, నళ్ళూ నాకే బరువుగా, ఇబ్బందిగా అనిపించాయి. అన్నీ వదిలేసుకుని, ఫ్రీగా, ధైర్యంగా నడవాలనిపించింది. పార్వతి కొన్ని క్షణాలు నన్నట్లానే చూస్తూ నిలబడింది. "పోన్లెండి మీ బాకీ ఎప్పుడన్నా తీరుద్దురు గాని, ఇది నాకు పండుగకు చీరె ఇచ్చారని అనుకుంటాను" అంది. నేను తలెత్తి చూడలేక పోయాను. ఆమె గాజుల సవ్వడి సన్నగా వినిపిస్తోంది. దుస్తులు ధరించి కూడా అవి అంటీ అంటని నగ్నమూర్తిని నలుగురిలో చూడగల సాహసం నాకుందా? ఆ క్షణాన ఆ రోగిష్టి పార్వతి పక్కగా నిరాకార అయిన ఒక స్త్రీ నిల్చుని నన్ను తన వక్షానికి అన్చుకుని "పెద్దవాడి నయ్యాననుకుంటున్నావా, నాన్నా, నువ్వు ఎప్పుడూ పసివాడివేరా" అంటున్నట్టుగా తోచింది. అలా తోచడం నాపట్ల నా సానుభూతి అనుకోవాలో, ఏ గొప్ప వ్యక్తికో ఎత్తిన నీరాజనమే అనుకోవాలో తేల్చుకోవడం నావల్ల గాని పని అనుకున్నాను. ఒక్క నమస్కారం పెట్టాను. ఎవరికి? ఏమో? -మరుక్షణంలో లేచి బయటకు వచ్చేసాను.